

Хрус Юлія Володимирівна
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
студент

Хрус Юлія Владимировна
ГВУЗ «КНЭУ имени Вадима Гетьмана»
студент

Khrus Yulia Volodymyrivna
Kyiv National Economics University
named after Vadym Hetman
Student

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОНИЖУЮЧОГО КОЕФІЦІЄНТА ДЛЯ НАРАХУВАННЯ ЄДИНОГО ВНЕСКУ НА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРИМЕНЕНИЯ ПониЖАЮЩЕГО КОЭФФИЦИЕНТА ДЛЯ НАЧИСЛЕНИЯ ЕДИНОГО ВЗНОСА НА ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ СОЦИАЛЬНОЕ СТРАХОВАНИЕ

THEORETICAL BASIS OF REDUCTION FACTOR FOR CHARGING A SINGLE FEE FOR OBLIGATORY STATE SOCIAL INSURANCE

У статті розглянуто сутність та особливості застосування понижуючого коефіцієнта, а також наведено умови, які має виконати роботодавець, щоб отримати право на застосування понижуючого коефіцієнта як єдину можливість зменшення навантаження на фонд оплати праці.

Ключові слова: понижуючий коефіцієнт, заробітна плата, єдиний внесок.

В статье рассмотрены сущность и особенности применения понижающего коэффициента, а также приведены условия, которые должен выполнить работодатель, чтобы получить право на применение понижающего коэффициента как единственную возможность уменьшения нагрузки на фонд оплаты труда.

Ключевые слова: понижающий коэффициент, заработная плата, единый взнос.

The nature and features of reduction factor and conditions are to be met by the employer to be eligible for use as a single reduction factor reducing the burden on the payroll are considered in the article/

Keywords: reduction factor, salary, a single fee.

Вступ. Складовою системних реформ в Україні є зміна підходів до сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі — єдиний внесок), який є одним з основних чинників навантаження на фонд оплати праці роботодавця. Пропозиції щодо перегляду навантаження на фонд оплати праці роботодавця, зокрема шляхом зменшення діючої ставки єдиного внеску, неодноразо-

во вносилися на розгляд представниками як бізнесу, так і громадськості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми та характерні особливості щодо введення понижуючого коефіцієнта з єдиного внеску досліджувало багато науковців: Монастирський В.В., Новицький А.М., Чеховська І.В., Касич А.О., Онищенко О.В., Чубко О.Ю. та інші. Більшість з них

зауважує, що поставлені умови, дотримання яких дасть роботодавцеві право на застосування до розміру єдиного внеску понижуючого коефіцієнта, важко реалізуються на практиці.

Метою статті є дослідження теоретичних засад застосування понижуючого коефіцієнта при нарахуванні єдиного внеску.

Виклад основного матеріалу. З 01 січня 2015 року Законом України від 28 грудня 2014 року N77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» (далі – Закон N77) надано можливість роботодавцям зменшити навантаження на фонд оплати праці, зокрема шляхом його легалізації та зменшення діючого розміру єдиного внеску шляхом застосування до нього понижуючого коефіцієнта [1].

Так, п. 3 розд. II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону N77 платникам, зазначеним в абз. другому і третьому п. 1 част. 1 ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року N2464 «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон N2464), надано право на застосування понижуючого коефіцієнта до розміру єдиного внеску, якщо платником виконувалися одночасно певні умови [2].

Протягом деякого часу було з'ясовано, що вказані умови досить складно (якщо взагалі можливо) виконати, враховуючи непросту економічну ситуацію в Україні.

Тому до Закону № 2464 було внесено зміни, зокрема п. 95 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» встановлює умови застосування понижуючого коефіцієнта: по 31 грудня 2015 року при нарахуванні заробітної плати (доходів) фізичним особам та/або при нарахуванні винагороди за цивільно-правовими договорами, допомоги по тимчасовій непрацездатності та допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами розмір єдиного внеску, встановлений част. п'ятою та абз. другим част. шостої ст. 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» застосовується з понижуючим коефіцієнтом, якщо платником виконуються одночасно певні умови [2, 3].

Варто зазначити платників єдиного внеску, які можуть претендувати на зменшення витрат з єдиного внеску:

1) юридичні особи, у тому числі їх філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, які мають окремий баланс і самостійно ведуть розрахунки із застрахованими особами;

2) фізичні особи-підприємці (далі – ФОП);

3) фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, і фізичні особи, які використовують працю інших осіб на умовах трудового договору (контракту).

Зауважимо, що за попередніми правилами правом на застосування понижуючого коефіцієнта могли скористатися тільки роботодавці – юридичні особи і ФОП.

На рис. 1 подано умови, які має виконати роботодавець, щоб отримати право на застосування понижуючого коефіцієнта [4].

Згідно п. 9⁵ розд. VIII Закону № 2464 коефіцієнт щомісячно обчислюється платниками самостійно за такою формулою:

$$\text{Понижуючий коефіцієнт} = \text{СмБН(зо)2014/БН(зо)} \quad (1)$$

Розрахований коефіцієнт та розмір єдиного внеску зазначаються з трьома знаками після коми.

Щоб уникнути плутанини, в рис. 1 використані ті самі скорочення, що використовуються в п. 9⁵ розд. VIII Закону № 2464.

Варто зазначити, що понижуючий коефіцієнт застосовується у тому числі при нарахуванні заробітної плати (доходів) фізичним особам з джерел не за основним місцем роботи, тобто нарахована заробітна плата (дохід) сумісникам також включається для розрахунків понижуючого коефіцієнта [5].

Якщо умови, зазначені на рис. 1, виконані, застосувати понижуючий коефіцієнт при нарахуванні ЄСВ можна до доходів у вигляді:

- заробітної плати;
- винагороди за ЦПД за виконані роботи та надані послуги;
- виплат у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю;
- допомоги по вагітності та пологах [5].

При визначенні єдиного внеску у частині утримань із зарплати, лікарняних, декретних і винагород за ЦПД коефіцієнт не застосовується.

Висновки. З метою зменшення навантаження на фонд оплати праці та його легалізації, було встановлено механізм застосування так званого понижуючого коефіцієнта. Використання даного коефіцієнту можливе лише за виконання певних умов.

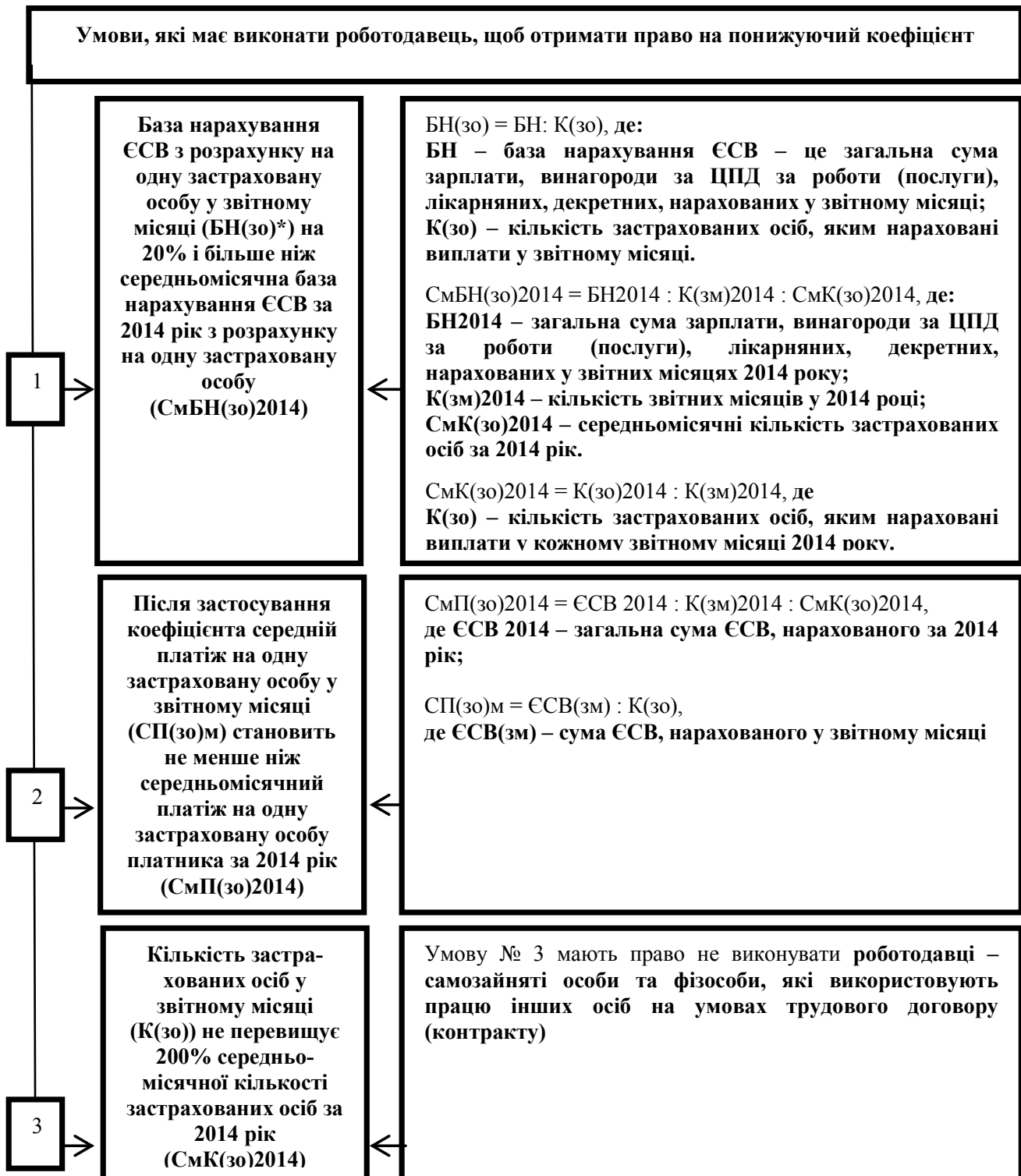

Рис. 1. Умови, які має виконати роботодавець, щоб отримати право на застосування понижуючого коефіцієнта [4]

Список використаних джерел

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28.12.2014 р. № 77-VIII (втратив чинність з 13.03.2015 р.).
2. Закон України «Про внесення змін до розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо зменшення навантаження на фонд оплати праці» від 02.03.2015 р. № 219-VIII.
3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI.
4. Понижуючий коефіцієнт до ставки ЄСВ: новації. — Податковий бухгалтерський облік. — № 24. — 2015. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/golden/doc.html?id=42132>
5. Лист Державної фіскальної служби «Щодо застосування понижуючого коефіцієнта з ЄСВ» № 12518/7/99-99-17-03-01-17 від 09.04.2015. — [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zpl.com.ua/content/nov%D1%96-umovi-zastosuvannya-ponizhuyuchogo-koef%D1%96ts%D1%96%D1%94nta-z-%D1%94sv>

References

1. Zakon Ukrainy' «Pro vnesennya zmin do deyaky'x zakonodavchy'x aktiv Ukrainy' shhodo reformuvannya zagal'noobov'yazkovogo derzhavnogo social'nogo straxuvannya ta legalizaciyi fondu oplaty' praci» vid 28.12.2014 r. # 77-VIII (vtraty'v chy'nnist' z 13.03.2015 r.).
2. Zakon Ukrainy' «Pro vnesennya zmin do rozdil' VIII «Pry'kincevi ta perexidni polozhennya» Zakonu Ukrainy' «Pro zbir ta oblik yedy'nogo vnesku na zagal'noobov'yazkove derzhavne social'ne straxuvannya» shhodo zmeshennya navantazhennya na fond oplaty' praci» vid 02.03.2015 r. # 219-VIII.
3. Zakon Ukrainy' «Pro zbir ta oblik yedy'nogo vnesku na zagal'noobov'yazkove derzhavne social'ne straxuvannya» vid 08.07.2010 r. # 2464-VI.
4. Pony'zhuyuchy'j koeficiyent do stavky' YeSV: novaciyi. — Podatkovy'j buxgalters'ky'j oblik. — # 24. — 2015. [Elektronny'j resurs]. Rezhym dostupu: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/golden/doc.html?id=42132>
5. Ly'st Derzhavnoyi fiskal'noyi sluzhby' «Shhodo zastosuvannya pony'zhuyuchogo koeficiyenta z YeSV» #12518/7/99-99-17-03-01-17 vid 09.04.2015. — [Elektronny'j resurs]. Rezhym dostupu: <http://zpl.com.ua/content/nov%D1%96-umovi-zastosuvannya-ponizhuyuchogo-koef%D1%96ts%D1%96%D1%94nta-z-%D1%94sv>